

ถาม-ตอบ ปัญหาภาษี (4)

เรื่องที่ 1 ภาษีนิติบุคคล - รายจ่ายของพนักงาน ซึ่งปฏิบัติงานแก่หลายประเทศ บริษัทเป็นตัวแทนจากสำนักงานที่ประเทศสวีเดนแลนด์ นอกจากจะเป็นสาขาขายสินค้าในประเทศไทยแล้ว ทางบริษัทยังมีเจ้าหน้าที่ด้านวิชาการ 4 ท่าน คอยดูแลบริษัท N. ในภาคพื้นแปซิฟิกนี้ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ด้านวิชาการ จึงมีงานที่ทำในประเทศไทย และงานด้านให้คำปรึกษาหรือดูแลบริษัทในเครือที่ต่างประเทศ 8 ประเทศ ได้แก่ จีน อินโดนีเซีย เกาหลี มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไต้หวัน เวียดนาม รายจ่ายที่เกิดในต่างประเทศ มักเป็นค่าเดินทาง ค่าที่พัก ค่ารับรองลูกค้าที่ไปติดต่อ ค่าเยี่ยมชมฟาร์มหรือหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ บริษัท N.

คำถาม : เงินเดือนของพนักงานทั้ง 4 ท่าน บริษัทสามารถลงเป็นรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับพนักงานดังกล่าวได้แก่ เงินเดือน สวัสดิการพนักงาน ซึ่งไม่สามารถแยกให้ได้ว่าควรจะเป็นส่วนในประเทศเท่าไร และส่วนที่ให้บริการกับต่างประเทศเท่าไร และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการให้บริการกับต่างประเทศทั้งหมด บริษัทสามารถลงเป็นรายจ่ายของประเทศไทยทั้งหมดได้หรือไม่

คำตอบ : เงินเดือนของพนักงานทั้ง 4 คน พร้อมรายจ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง มิใช่รายจ่ายเพื่อกิจการในประเทศไทยโดยเฉพาะตามนัยมาตรา 65 ตรี (14) แห่งประมวลรัษฎากร จึงไม่สามารถหักเป็นรายจ่ายในประเทศไทยได้ทั้งจำนวนแต่จะต้องปันส่วนตามหลักเกณฑ์ทางบัญชีที่เหมาะสม และใช้วิธีดังกล่าวโดยสม่ำเสมอ (consistency) ทั้งนี้เทียบเคียงกับคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.13/2529 (แก้ไขเพิ่มเติมโดย ป.14/2529)

คำถาม : บริษัทได้เลือกพนักงานนอกเหนือจากข้อ 1 ในประเทศไทย 1 ท่าน ไปประจำที่ประเทศเวียดนาม โดยขณะนี้บริษัทได้จ่ายเงินเดือน และสวัสดิการต่างๆ จากประเทศไทย และรวบรวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด ออกใบแจ้งหนี้ขอคืนเงินจำนวนเดียวกันนี้กับบริษัทแม่ที่ประเทศสวีเดนแลนด์ บริษัทสามารถทำการดังกล่าวได้หรือไม่ และรายละเอียดการลงบัญชีที่ทำอยู่คือ เมื่อตอนจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวกับพนักงานท่านนี้ เช่น เงินเดือน และสวัสดิการ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดที่ทางพนักงานขอให้บริษัทซื้อ และจัดส่งไปให้ที่ประเทศเวียดนาม บริษัทจะลงเป็นเงินทดรองพนักงานท่านนี้ และเมื่อออกใบแจ้งหนี้เรียกเก็บเงินคืน ก็จะล้างบัญชีเงินทดรอง และบันทึกลูกหนี้แทน การบันทึกบัญชีดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

คำตอบ : เงินเดือนและค่าใช้จ่ายต่างๆ ของพนักงานดังกล่าว ก็ถือเป็นรายจ่ายต้องห้ามตามมาตรา 65 ตรี (14) แห่งประมวลรัษฎากร เช่นเดียวกัน สำหรับคำถามในแง่ของการลงบัญชีตามวิธีการที่กล่าวถึง ทำได้ครับ ไม่ผิดหลักการแต่อย่างใด

เรื่องที่ 2 VAT, ภาษีหัก ณ ที่จ่าย - ส่วนลดและของแถมจากการส่งเสริมการขาย
คำถาม : กรณีบริษัทฯ จ่ายค่าจ้างทำของให้แก่ นาย ก. มูลค่า 1,500 บาท ซึ่งตามกฎหมาย บริษัทฯ มีหน้าที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย 3% แต่ นาย ก. ไม่ยอมให้บริษัทฯ หัก ณ ที่จ่าย โดยออกใบเสร็จรับเงิน 1,500 บาท ดังนั้น ถ้าบริษัทฯ ไม่มีทางเลือกจึงต้องเป็นผู้ออกภาษีแทนให้ทั้งหมด ขอเรียนถามว่า บริษัทฯ ต้องมอบหนังสือรับรองหัก ณ ที่จ่ายให้หรือไม่ หรือบริษัทฯ เก็บตัวจริงเพื่อเป็นหลักฐานติดกับ ภ.ง.ด.3 ทั้งหมดเพื่อยืนยันบริษัท นำส่งภาษีแทนให้ โปรดแนะนำ ถ้าบริษัทฯ ให้หนังสือรับรองแก่ นาย ก. เขาสามารถนำไปเครดิตภาษีได้หรือไม่

คำตอบ : . โดยหลักกฎหมายกรณีบริษัทไม่ได้หักภาษี 3% ไว้ บริษัทจะต้องรับผิดชอบในตัวภาษีตามจำนวนที่มิได้หัก และนำส่ง และในกรณีที่บริษัททยอยรับภาระภาษีเอง โดยไม่มีการหัก ณ ที่จ่าย ก็ไม่ต้องออกหนังสือรับรองหัก ณ ที่จ่ายครึ่งหนึ่ง หากบริษัทผู้จ่ายเงินได้ ได้นำส่งภาษี ณ ที่จ่ายและออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายแก่นาย ก. นาย ก. ย่อมมีสิทธิเครดิตภาษีได้ครับ
(ดู ป.91/2542)

คำถาม : กรณีบริษัท ทำรายการโปรโมชั่นกับ บริษัท A (ตัวแทนจำหน่าย) โดยกำหนดว่าเมื่อซื้อสินค้าได้ตามเป้า 1,000 หีบ จะแถมสินค้าให้ฟรี 20 หีบ ขอเรียนถามว่า กรณีดังกล่าว บริษัท แถมสินค้าให้ลูกค้า (บริษัท A) บริษัทมีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย ถ้าบริษัทออกใบกำกับภาษีสำหรับสินค้าที่ให้ฟรี 20 หีบ และเรียกเก็บเฉพาะภาษีมูลค่าเพิ่มจากลูกค้า ลูกค้าสามารถนำใบกำกับภาษีดังกล่าวเป็นภาษีซื้อสำหรับตนเองได้หรือไม่เพราะเหตุใด (เหตุผลคือ มิฉะนั้นเงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่บริษัทจ่ายแทน จะถือเป็นค่าใช้จ่ายต้องห้ามแทนที่จะเป็นภาษีซื้อของลูกค้า)

คำตอบ : ถ้าลูกค้าถูกเรียกเก็บ VAT และได้รับใบกำกับภาษีซื้อก็มีสิทธินำมาขอคืนภาษีซื้อได้ครับ

คำถาม : บริษัท ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายด้วยหรือไม่

คำตอบ : บริษัทต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย 3% ครับ

คำถาม : กรณีบริษัท ทำรายการโปรโมชั่นกับบริษัท A (ตัวแทนจำหน่าย) โดยกำหนดว่าเมื่อซื้อสินค้าได้ตามเป้า 2,000 หีบ จะลดราคาสินค้าให้ 50% (ครึ่งราคา) ในการสั่งซื้อครั้งต่อไป 100 หีบ ขอเรียนถามว่า กรณีดังกล่าว บริษัทต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายหรือไม่

คำตอบ : ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายจากการส่งเสริมการขายในอัตรา 3% ครับ

คำถาม : ถ้าต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายต้องหักจากฐานของราคาสินค้าปกติก่อนลดราคา หรือผลต่างที่ให้เป็นส่วนลด

คำตอบ : หักจากผลต่างที่ให้เป็นส่วนลดครับ

คำถาม : การลดราคาดังกล่าวถือเป็นเหตุอันควรที่ราคาสินค้าต่ำกว่าราคาปกติหรือไม่

คำตอบ : หากมี promotion campaign และไม่เลือกปฏิบัติ กรณีย่อมถือเป็นเหตุอันสมควรตามนัยมาตรา 65 ทวิ (4) แห่งประมวลรัษฎากรครับ

เรื่องที่ 3 VAT , ภาษีหัก ณ ที่จ่าย - ธุรกิจ freight forwarder

คำถาม : บริษัท ก จำกัด (ตั้งตามกฎหมายไทย) ประกอบกิจการให้บริการรับจัดการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศโดยเรือเดินทะเล มีกิจกรรมทางธุรกิจดังนี้
เรือเดินทะเลขาเข้า

ขั้นที่ 1 ขณะที่เรือเดินทะเลยังไม่เข้ามาประเทศไทย เรือเดินทะเลต่างประเทศซึ่งส่วนใหญ่มาจากประเทศอินโดนีเซีย, ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ โอนเงินจากต่างประเทศผ่านธนาคารมาให้กับบริษัท ก. จำกัด เงินจำนวนนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน
o ส่วนแรกเป็นเงินโอนเพื่อจ่ายค่าใช้จ่ายในประเทศไทยของเรือเดินทะเลที่บริษัท ก. จำกัดมีหน้าที่จ่ายแทน

o เงินส่วนที่สอง คือ เงินค่าบริการแก่บริษัท ก. จำกัด (ถือเป็นรายได้ บริษัท ก. จำกัด)

และเรือเดินทะเลต่างประเทศจะ FAX ใบ B/L มาให้บริษัท ก. จำกัดเก็บเอาไว้ก่อน เพื่อใช้ในการปล่อยของลงจากเรือเมื่อเรือเทียบท่าที่ประเทศไทย
ขั้นที่ 2 ครั้นเรือเดินทะเลเข้ามาในประเทศไทย บริษัท ก. จำกัดมีหน้าที่แทนเรือเดินทะเลติดต่อกับผู้นำเข้าสินค้าเพื่อทำการปล่อยสินค้าลงจากเรือ ณ จุดนี้บริษัท ก. จำกัดจะเปรียบเทียบใบประกันสินค้าที่ธนาคารทำให้กับผู้นำเข้าสินค้าเพื่อสามารถนำของออกจากเรือได้ กับ FAX B/L บริษัท ก. จำกัดจะเก็บใบประกันสินค้าเอาไว้จนกว่าเงินรับผ่านธนาคารเรียบร้อยแล้ว และจะคืนให้ผู้นำเข้าเรือเดินทะเลขาออก

ขั้นที่ 3 บริษัท ก. จำกัดมีหน้าที่จัดหาผู้ส่งออกสินค้าส่งสินค้าไปกับเรือลำดังกล่าว โดยผู้ส่งออกจะโอนเงินค่าขนส่งมาให้ทางบริษัท ก. จำกัด และบริษัท ก. จำกัดจะออก B/L ในนามเรือเดินทะเลให้กับผู้ส่งออก

ขั้นที่ 4 เงินจำนวนดังกล่าวหลังจากหักค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องจะถูกโอนกลับคืนทั้งจำนวนไปให้เรือเดินทะเล อย่างไรก็ตาม บางครั้งบริษัท ก. จำกัด จะเก็บเงินดังกล่าวไว้ชดเชยกับเงินรับเข้าจากต่างประเทศครั้งถัดไป

หมายเหตุ (1) ค่าใช้จ่ายที่บริษัท ก. จำกัดจ่ายแทนเรือเดินทะเล ใบเสร็จรับเงินและใบกำกับภาษีจะเป็นชื่อของบริษัท ก. จำกัด

(2) เมื่อสิ้นสุดกิจกรรม บริษัท ก. จำกัดจะไม่มีเอกสารทางการค้าใดๆ เหลืออยู่ในมือเลย จากข้างต้นเรียนถามดังนี้

1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม

บริษัท ก. จำกัดมีความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ จุดใดบ้าง

คำตอบ : ณ จุดที่ได้รับเงินค่าบริการ บริษัท ก. ต้องนำมาเสีย VAT ครับ

คำถาม : จะต้องออก Tax Invoice ด้วยหรือไม่ และต้องมีหลักฐานอื่นประกอบ Tax Invoice ด้วยหรือไม่ (เพื่อใช้เป็นหลักฐานเวลาเจ้าหน้าที่สรรพากรตรวจสอบ) และจะใช้เงินจำนวนใดเป็นฐานภาษีและอัตราภาษี คือ 7 หรือ 0%?

คำตอบ : บริษัท ก. ต้องออกใบกำกับภาษี 7% ตามมาตรา 86/4 ตามหลักการโอนเงินครับ

คำถาม : บริษัท ก. จำกัด สามารถขอคืนภาษีซื้อซึ่งใบกำกับภาษีระบุชื่อบริษัท ก. จำกัด (จ่ายแทนเรือเดินทะเล) ได้หรือไม่

คำตอบ : ไม่ได้ครับ เพราะเป็นภาษีซื้อที่ไม่เกี่ยวกับกิจการ จึงต้องห้ามตาม มาตรา 82/5(3) แห่งประมวลรัษฎากร

คำถาม : Withholding tax หากบริษัท ก. จำกัด จะต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย จะกระทำเมื่อใดบ้าง เพราะค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นการจ่ายเงินแทนเรือเดินทะเลต่างประเทศ

คำตอบ : เมื่อมีการจ่ายเงินแทนบริษัทต่างประเทศ และเงินที่จ่ายอยู่ในข่ายที่ต้องหัก ณ ที่จ่าย ก็มีหน้าที่ต้องหัก ณ ที่จ่ายครับ คือ เป็นการกระทำการแทน

คำถาม : ฐานรายได้เพื่อคำนวณ ภ.ง.ด.50 เป็นฐานเดียวกับฐานรายได้ของภาษีมูลค่าเพิ่มใช่หรือไม่

คำตอบ : ใช่ครับ

คำถาม : บริษัท ก. มีหน้าที่เสมือนเป็นตัวแทนของเรือเดินทะเลต่างประเทศที่จะต้องยื่นภาษีมูลค่าเพิ่ม และ ภ.ง.ด.50 แทนเรือเดินทะเลใช่หรือไม่

คำตอบ : ถูกต้องครับ เพราะบริษัทมีฐานะเป็นตัวแทนแต่งตั้งของบริษัทเรือต่างประเทศตามนัยมาตรา 76 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

แหล่งที่มา หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ